

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 147. — ŠTEV. 147.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 24, 1933. — SOBOTA, 24. JUNIJA 1933

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

SPLOŠNO PREGANJANJE SOCIJALISTOV V NEMCIJI

NACIJSKI VODITELJ ROSENBERG PRAVI, DA MORE LE SVETOVNA ZVEZA STRMOGLAVITI HITLERJA

Nad Berlinom so se pojavila skrivnostna letala, iz katerih so metali letake. — Hitler izjavlja, da je razpust socialistične stranke zahtevala večina naroda. — Bivši predsednik državnega zbora, socialista Paul Loebe je bil aretiran. — Gonja proti versailleski pogodbi.

BERLIN, Nemčija, 23. junija. — Tukajšnja policija je izdala sledeče poročilo: — Popoldne se je pojavilo nad Berlinom par tujih aeroplanov. Letalci so metali iz njih letake, kojih vsebina je bila žaljiva za nemško vlado. Ker naša zračna policija nima dovolj hitrih letal, je bilo zasledovanje nemogoče. — Zaenkrat še ne moremo ugotoviti, iz katere dežele so prišli aeroplani.

Par ur nato je izšel Voelkische Beobachter v posebni izdaji, ki je imel preko prve strani debel napis: "Proč z neznosnimi verigami versailleske mirovne pogodbe!" (Soglasno z versaillesko mirovno pogodbo ne sme imeti Nemčija zračne armade. — Op. uredništva.

Nadalje pravi list: "Vsak ptič ima pravico brniti svoje gnezdo. Samo Nemčiji so porezali peroti, da mora mirno gledati, ko ji blatijo gnezdo."

Danes je bil aretiran socialist Paul Loebe, bivši predsednik državnega zbora. Oblasti niso navedle zroka aretacije.

V Karlsruhe je bil aretiran Wilhelm Leuschner, bivši socialistični notranji minister Hessena. Očitajo mu, da je vodil v Ženevi agitacijo proti interesom Nemčije.

Nadalje je bil aretiran državnozborni poslanec in pristaš centroma Joseph Ersing, češ, da je hotel ustanoviti neko opozicijsko organizacijo.

Alfred Rosenberg, načelnik zunanje-političnega urada nazijske stranke, je rekel danes inozemskim časnikom poročevalcem, da sedi državni kancler Hitler trdno v sedlu in da ga more strmoglaviti le svetovna koalicija.

Nemčiji ne preostaja drugega kot izbirati med Hitlerjem in krvavo zmedo, kateri bi sledila izguba nemškega trga za druge narode. Narodnosocialistična Nemčija nima nikakega namena vmešavati se v notranje zadeve Rusije ali pa ogroziti obstoj malih baltičskih držav.

Nemški državni kancler Adolf Hitler je izjavil, da je zato razpustil nemško socialistično stranko, ker so to zahtevale tri četrtine nemških volilcev.

Značilno je, da Hitler ne preganja le socializma, pač pa hoče izstrebti tudi druge stranke. Policija je prepovedala izdajati nemškonacionalni dnevnik "Deutsche Zeitung", katero urejuje neki nečak dr. Hugenberg, voditelja nemških nacionalcev.

S tem da je nemška vlada odvzela socialističnim poslancem mandate, bo prihranila na leto pri plačah skoro milijona dolarjev.

Proti najnovejši Hitlerjevi odredbi, koje posledica je bil razpust socialistične stranke, se ni pojavil nikak viden odpor.

Vsak, ki črhne le kako besedo proti vladi, je brezpogojno vržen v ječo. Vlada nima z jetniki nobenih stroškov. Tisti, ki nimajo denarja, morajo delati, premožnejši jetniki morajo pa iz lastnih sredstev poravnati stroške, ki jih ima z njimi uprava jetnišnice.

PRINC PROSI OČETA ODPUŠČANJA

Evians-les-Bains, Francija, 23. sti, ker se je poročil z Edelmiro junija. — Prejani Astorski princ, Sampedro, sedaj grof Cavadonga, je poslal k vojvodu Manuel Almadova, ki mu je bil oče, biskupu španskega kralja Alfonza XIII. poseben val v Fontainebleau, toda Alfonz ga odposlanca, ki mu naj bi izročil njegovo prošnjo, da mu odpu-

Johnson svari pred pretiranim zvišanjem cen

SPORAZUM MED FRANCIJO IN AMERIKO

Cox in Bonnet sta imela
tajno posvetovanje. —
MacDonald je nervozen
čakal pred vrati.

London, Anglija, 23. junija. — Najbolj demokratičen dogodek na londonski gospodarski konferenci je bila tajna seja, na kateri je prišlo do soglasja med Združenimi državami in Francijo.

Seja je bila v najbolj skriti sobi bi gospodarske konference. Pri seji so bili navzoči ameriška delegata James M. Cox in James F. Warburg ter francoski finančni minister Georges Bonnet. Vsi so stopili v sobo v zavesti, da bo od njihovega sklepa odvisna usoda konference. Veliko odgovornost je bilo jasno videti na njihovih obrazih.

J. Ramsay MacDonald, ki je predsednik konference, je tudi vedel za važnost te konference. MacDonald, ki je vodil še brez števila mednarodnih konferenc, je ostal sam v sosednji sobi. Roke je imel na hrbtu sklenjene in je nervozno hodil po sobi. Nепrestano je imel vprto oči v vrata ter poslušal, kaj bo zaslišal kako trkanje, da izve, ali je bila konference rešena, ali obojena na razpad.

V konferenci sobi so si trije možje sedeli nasproti — Cox, sivi sedel večnih političnih bojev; Warburg, mlad, vitek in molčeč; Bonnet, dobro poučen v evropski diplomaciji, prepričan in vedno vedoč, kaj hoče imeti.

Nekaj časa je bila med njimi velika napetost. Konečno pa se Cox naglo skloni naprej in pravi Bonnetu: — Tukaj, prijatelj, naj vam položim na mizo vse svoje karte in vam razložim. Ameriškega stališča ne poznate in ne veste, kaj hoče Amerika napraviti. Morem vam dokazati, da je vaš strah neutemeljen.

In Bonnetu je dokazal. In tako prepričevalno je Cox pojasnil Bonnetu ameriško stališče glede stabilizacije denarja, da je končno Bonnet priklimal — in konferenca kriza je bila končana vsaj za sedaj.

Ko je bil MacDonald o tem obveščen, mu je zažarel obraz.

DELAVSKA BORITELJICA JE UMRLA

Frankfurt ob Meni, Nemčija, 22. junija. — Rose Pastor Stokes, ki je bila po celem svetu poznana kot najodločnejša delavska voditeljica, je po dolgi bolezni umrla v bolnišnici. Nezvestna je bila nad 12 ur. Ko je prišla smrt, sta bila pri njej zdravnik in bolniška strežnica. Stara je bila 54 let. Predno je izgubila zavest, je prosila glavno strežnico, da ji igra skladbe Franz Schuberta. Nato je še napisala nekaj pisem svojim prijateljem v Združenih državah. Umrla je za rakom na prsih. Kot se zatrjuje, se je razvil rak vsled udarca nekega policista v New Yorku, ko je vodila delavsko stavko.

Rojena je bila v Rusiji in vzgojena v najromantičnejšem delu Londona. V Ameriko je prišla kot izdelovalka cigar. Pozneje je postala poročevalka raznih časopisov v New Yorku; zlasti je mnogo pisala za židovske liste. Poročena je bila z bogatim Graham Phelps Stokes, od katerega pa se je po dvajsetletnem zakonskem življenju ločila.

RAZPRAVA O ZVEZI OGRSKE Z AVSTRIJO

Mussolini deluje za zvezo. — Italijanski poslanik razpravlja z ogrsko vlado. — Francija noče ničesar vedeti.

Budimpešta, Ogrska, 23. junija. V glavnem mestu Ogrske razpravljajo o vprašanju, da bi Ogrska stopila z Avstrijo v bolj ozko zvezo. Poročila iz Pariza pravijo, da je Mussolini obvestil ostale tri države, ki so podpisale štiridržavno pogodbo, da bo mogoče prišlo do tega koraka. Časopisje mnogo piše o morebitnih velikih izpremembah ob Donavi.

Kot zatrjujejo uvodni članki ogrskih listov, je Mussolini pripravljen za odločilni korak glede podonavskega problema, čejar je dro tvoril zveza med Avstrijo in Ogrsko, ki sta bili nekdeji zvezani v dvojni monarhiji.

Italijanski poslanik princ Acazio Celonja je v četrtak imel razgovor z ministrskim predsednikom Juliusom Goemboes in zunanjim ministrom Kolomanom de Kania. Po posvetovanju Goemboes ni zanikal zatrdila, da misli v kratkem odgovoriti v Rim.

Dasiravno si poročila iz raznih glavnih mest v bistvu razlikujejo, vendar se strinjajo v tem, da polaga Mussolini veliko važnost na bodočnost podonavskih držav.

Razni ogrski politični voditelji pravijo, da nenadni obisk ministrskega predsednika Goemboesa v Berlinu v času, ko se Avstrija junaško bori za svojo neodvisnost, ni bil na mestu in ga obsoja vsa ogrska javnost. Iz tega je razvidno, da si želijo Madžari mnogo ožji stik med Budimpešto in Dunajem, toda so različnega mnenja v tem, kako bi se to izvršilo.

Nekateri si želijo skupno državo pod nadvojvodo Otonom, drugi pa carinsko zvezo med obema državama.

Pariz, Francija, 23. junija. — Zunanje ministstvo zanika resničnost poročil, da bi Francija delovala za odpravo carinskih zaprek med Avstrijo in Ogrsko, kar bi dovedlo do politične zveze teh dveh podonavskih držav.

Načrta za zvezo med Avstrijo in Ogrsko ni treba vzeti za resno. — Pravi obvestilo zunanjega ministristva.

Vendar pa to zanikanje ni tako odločno, kakor je običajno kaka izjava, ki pride iz Quai d'Orsay. List "Journal des Debats" pravi, da je to zanikanje podobno zanikanjem, ki si prihajala tekoma pogajanj za pogodbo štirih držav.

Resnica je, — pravi dalje ta list, — na načrt obstoji in je poznana vsem prizadetim vladam. Resnično je tudi, da je to povzročilo v krogih Male antante veliko bojazen.

izdelovalka cigar. Pozneje je postala poročevalka raznih časopisov v New Yorku; zlasti je mnogo pisala za židovske liste. Poročena je bila z bogatim Graham Phelps Stokes, od katerega pa se je po dvajsetletnem zakonskem življenju ločila.

H. HOOVER UREJUJE VOJNE DOKUMENTE

Hoover je zbral vse Estine, tikačoe se svetovne vojne. — V knjižnici jih bo uredil.

Stanford, Cal., 23. junija. — Prejšnji predsednik Herbert C. Hoover bo v nekaj dneh v vseučiliškem poslopu pričel z novim delom, da bo ohranil zgodovino, ki ni bila nikdar objavljena.

V knjižnici Stanford vseučilišča postavljajo nove predale in v enem voglu knjižnice pripravljajo sobo, v kateri bo mož, ki je še pred nekaj meseci vladal velikemu narodu, pregledoval listine, pisane v mnogih jezikih in jih bo uredil.

Hoover je leta 1919 ustanovil vojno knjižnico, ki je največja zbirka te vrste na svetu in je za njo največ prispeval sam Od časa njenega postanka je vedno mislil na to, da bo enkrat pričel z ureditvijo in vključenem te zbirke.

Nekaj teh listin bo mogoče objavljati. Mnogo teh listin je zapечатanih in še ne bodo objavljene več let. Marsikdo mora še prejeti umreti, predno bo kaka listina objavljena. Nekatere vlade morajo prejeti, ali pa preiti v druge roke.

Zgodovinski zakladi, pri katerih se morajo iskati oči vsakega zgodovinarja, se nahajajo v navadnih zabojih in na policah. Tam so zakopane tajnosti prestolov in revolucij, junakov in zarotnikov.

Med več milijoni listin jih je mnogo, ki razpravljajo o vojnih pogajanjih skoro z vsemi državami sveta. Tekom premirja je bil Hoover kot živilski administrator v zvezi skoro z vsako evropsko vlado.

In porabil sem to priložnost, — je rekel Hoover nekoč časnikarskim poročevalcem. — ker sem bil v stiku z vsemi vladami, da sem dobil vojne listine od vseh evropskih vlad.

Ko je leta 1924 izročil te listine Stanford vseučilišču, je tudi postavil sklad, od katerega dobiva knjižnični odbor svojo plačo. Načelnik tega odbora je sedaj profesor zgodovine na Stanford vseučilišču Ralph H. Lutz.

V knjižnem odboru je tudi več častnih ravnateljev, med katerimi sta tudi Slobodan Jovanović iz Beograda in profesor na vseučilišču v Pragi dr. Ladislav J. Živny.

Najbolj popolna v tej zbirki je zgodovina boljševiške revolucije v Rusiji.

Prve zapечатane listine bodo odprte leta 1936, druge pa bodo ostale nedotaknjene skozi 35 let ali pa še dalje.

JUNAŠKI BOBNAR

Miramopolis, Minn., 22. junija. V restavracijo, v kateri se je nahajalo nad petdeset gostov, sta prišla dva bandita z revolverji ter jih pozvala naj dvignejo roke. Vsi so se pokorili ipovelju, razen Buda Mawsona, ki je igral boben v orkestru. Mawson je skočil k njima, ter ju tako pretopil, da sta nezavestna obležala.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PREMOGOVNI BARONI SKLEPAJO ZVEZO ZA DOLOČENJE CEN

WASHINGTON, D. C., 23. junija. — Istovrstne industrije so začele med seboj zveze v svrhu določenja cen in delavskih mezd. Zastopniki premogovnih baronov se posvetujejo v Altoona, Pa. Pri tej priliki bodo določili, kolko naj znaša cena premogu in kakšno plačo naj dobe premogarji.

General Hugh J. Johnson, kateremu je poverjena izvrštev programa za oživiljenje industrije, je rekel, da je prav, če se sklepajo take zveze, odločno je pa posvaril vse industrije pred pretiranim draženjem izdelkov.

— Vsak tak poskus bom v kralji zatl, — je dejal.

St. Paul, Minn., 23. junija. — Danes je govoril na poljedelski fakulteti University of Minnesota poljedelski tajnik Wallace ter rekel med drugim:

— Dosti postav je bilo uveljavljenih za izboljšanje položaja, v katerem se nahajajo farmerji. Poudariti pa moram, da je edinole od farmerjev samih odvisno, če se jim bo v prihodnjih dvanajstih letih bolje godilo nego se jim je v zadnjih dvanajstih. Mi smo napravili le ogradje, podrobnosti pa morajo farmerji sami izgotoviti.

Dne 1. julija bodo začele države z gradnjo cest. V to svrhu je dovoljenih štiristo milijonov dolarjev.

JAPONSKA BI RADA KUPILA VLADIVOSTOK

Japonsko časopisje agira za nakup važnega ruskega mesta. — Mesto bo brezpomembno za Rusijo.

Tokio, Japonska, 23. junija. — Nacionalistični list "Kokumin" zatrjuje, da bo prihodnji teden, ko se prične pogajanja glede prodaje kitajske vzhodne železnice Mančukuo ali pa Japonski, tudi razprava o tem, da Rusija prepusti Vladivostok Japonski.

"Kokumin" pravi, da je japonska vlada mnenja, da bo Vladivostok, kjer se konča sibirski železnica, za Rusijo brez vsakega pomena, ako enkrat Rusija proda železnico.

Toda nek visok uradnik zunanjega ministristva je rekel, da Japonska ni nikdar sanjala o kakem takem pogajanju.

Nanking, Kitajska, 23. junija. Kitajska vlada v Nankingu je protestirala pri japonski vladi proti prodaji kitajske vzhodne železnice Mančukuo vladi.

RUSI ISČEJO MATTERNA

Moskva, Rusija, 22. junija. — Sovjetska brezžična postaja na polotoku Čukov blizu Alaske je prejela naročilo, da stopi v zvezo z ameriški postajami, da pomagajo iskati pogrešanega letalca James Mattern.

Do sedaj o njem še ni nikakega poročila, odkar je odletel pred več kot enim tednom iz Tarabovska proti Nome.

RAZPADANJE KITAJSKEGA CESARSTVA

V petdesetih letih je izgubila Kitajska nad dva milijona kvadratnih milj zemlje. — Razpad naglo napreduje.

Peiping, Kitajska, 23. junija. — Zadnji japonski vpad na Kitajsko, ki velja Kitajsko provinco Hopei, ki meri 5000 kvadratnih milj, tvori vrhunec razpada kitajskega cesarstva.

Od leta 1883 je Kitajska izgubila 2.400.000 kvadratnih milj svoje zemlje. Ta razpad je hitrejši in usodepolnejši kot pa razpad rimske, grške, bizantinske in egiptške države.

Prvi udarec ji je zadala Francija leta 1883. Zanimivo je, kake izpremembe so se od tedaj izvršile, kajti danes vladajo velikim delom Kitajske razne evropske države in Japonska.

Leta 1883 si je Francija brez napora li vojne prilastila kitajsko provinco, prejšnje kraljestvo Annam, ki je bilo pod kitajsko nadvlado. Kitajska je tedaj odstopila Franciji 113.188 kvadratnih milj.

Leta 1886 so na isti način Angleži vzeli Kitajski provinco Burmo, ki meri 236.238 kvadratnih milj. Leta 1890 so Angleži pregnali kitajske vladarje iz province Nepal, Bhutan in Sikkim. Te province so bile last Kitajske iz 13. stoletja.

Leta 1898 je v vojni z Japonsko izgubila Korejo, ki meri 85.223 kvadratnih milj; poleg tega je izgubila tudi otok Formozo in nekaj manjših otokov, ki pa so velike strateške važnosti.

Leta 1918 se je zunanja Mongolija razlaglasi za neodvisno od Kitajske; sedaj je samostojna republika v savjetski uniji. Površina te dežele presega 900.000 kvadratnih milj.

Dogodki od 18. septembra 1931 dalje so trgali pokrajino za pokrajino od Kitajske. Postavljena je bila Mančukuo država s površino 380.000 kvadratnih milj.

Z zavzetjem Džehola so Japonci pridobili 60.000 kvadratnih milj ozemlja, ki je bilo pod kitajskim cesarstvom več stoletij. V mareu so pričeli Japonci prodirati južno od kitajskega zidu v smeri proti Peipingu.

V petdesetih letih je izgubila Kitajska nad 2.500.000 kvadratnih milj svoje zemlje ali več površine kot imajo skupaj Anglija, Francija in Nemčija.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Bonedick, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription Rates:
In whole year \$10.00
In whole year \$10.00
In whole year \$10.00
In whole year \$10.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" is a daily newspaper published in English.

Postal law requires that all newspapers be paid for in advance.

"GLAS NARODA", 216 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

MOLEYEVO POSLANSTVO

Te dni je nabitro odpotoval v London profesor Moley, ki zavzema v Rooseveltovem kabinetu mesto državnega podtajnika.

Moley je intimen predsednik svetovalec ter je velik strokovnjak v narodnogospodarskih vprašanjih.

V London je bil poslan za to, da bo ustvaril tesnejšo zvezo med Belo hišo in ameriško delegacijo na svetovni gospodarski konferenci. Predsednik Roosevelta bo vsak dan sproti obveščal o napredku tega velevažnega zborovanja.

Tako je bilo oficijelno povedano javnosti, dočim se iz za kulis zveznega glavnega mesta slišijo druge stvari.

Med ameriškim delegati je baje zavladala nesloga ter so brez vsakega sveta in brez vsake pomoči.

Združene države so hotele prevzeti vodilno vlogo pri rešitvi narodov iz svetovne depresije, toda zavezniška opozicija se je proti ameriškim delegatom tako zgostila, da so bili potisnjeni v ozadje. Uspeh zborovanja je postal vsled tega dvomljiv.

Predsednik Roosevelt je mnenja, da je napočil usoden trenutek, ko mora sam poseči vmes ter zaščititi delegaciji potrebne smernice.

Poskušal bo rešiti konferenco, istočasno pa tudi utrditi ameriško stališče ter prekrizati zavezniškom načrte, kojih izpolnitev bi Ameriki škodovala.

Predsednik bo prevzel vodstvo ter bo dal koncesije le v slučaju, da bo dobil enako vrednost v zahteno.

Največ težko povzročajo nasprotja med nazori Amerike in Francije. Francija vztraja na stališču, da je stabilizacija dolarja predpogoj vsake gospodarske obnovitve, dočim je predsednik Roosevelt mnenja, da je treba najprej skrbeti za povišanje cen v svetovni trgovini.

To nasprotje je povzročilo nadaljni padec dolarja na svetovnem trgu, dočim se je začela Francija bati za svojo zlato valuto.

Profesor Moley bo na konferenci odločno izjavil, da Združene države ne pripisujejo stabilizaciji dolarja največje važnosti in da je treba prej rešiti druge gospodarske probleme.

Pred odhodom je rekel Moley, da veruje v uspeh konference, vsekakor vse napeto pričakuje razvoj, ki se bodo završili po njegovem prihodu v London.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljen. Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljateljico.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. _____ is sent by me for the purpose of _____

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country.

I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

(Date)

MI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

FRANCOSKI APEL NA MALO ANTANTO

Znani publicist in zagovornik taktike francoske desnice Andre Cheradame je napisal za binokotno število pravih "Narodnih Listov" obširen članek, v katerem se obrača neposredno na države Male antante in na Poljsko z nujnim pozivom, naj se postavijo po robu anglosaški in nemški zaroti, da ne bodo same prve žrtve teh prikritih spletk. Cheradame je, kakor pravi, doslej v nizu predavanj v Parizu in drugod po Franciji dokazoval pogubno politiko Leona Bluma in onih francoskih državnikov, ki hodijo po stopinjah pokojnega Brianda. Francoski publicist pripoveduje, da je sicer že mnogim odprl oči s svojimi svari, da pa je za doslej preorientacije francoske javnosti potrebno delo par mesecev, v tem času bi bilo morda že prepozno, kajti pritisk na Francijo iz Washingtona, Londona, Berlina in Rima je tem opasnejši, ker se pariški politiki sami premalo zavedajo velike nevarnosti MacDonaldovega razorožitvenega načrta.

Jamstva za varnost, ki jih ponuja Amerika in Anglija, so po Cheradamu popolnoma brez vsakega pomena. Angliška vlada je izjavila, da ne pristane na večja jamstva nego jih določa locarnski dogovor. V čl. 9. tega dogovora pa je izrecno poudarjeno, da britanski dominioni ne prevzemajo nikakršnega jamstva. Kaj pomeni Anglija brez kolonij, je vsakomur dovolj jasno. Akcije Zedinjenih držav so že od premirja sem vselej škodljive Franciji in njenim zaveznicam. To se je pokazalo pri Dawesovem in Youngovem načrtu, oboje to pa pri Hooverjem moratoriju. Po prizadevanju Anglosaksov je bila njih priznana Nemčiji načelna enakopravnost v pogledu razorožitve, odnosno oborožitve. To priznanje pa je nepravilno, ker je v petorici odločevala tudi Amerika, ki ni član Društva narodov, za mnega pa niso bile vprašane ostale evropske države, ki jih nemška oborožitev neposredno ogroža.

Cheradame roti zaradi tega Malo antanto in Poljsko, naj ostro nastopita proti večjemu vmešavanju Amerike v evropske zadeve in naj se proti anglosaškemu zavemanju za Nemčijo poslužita tudi trgovskega bojkota. Omenjuje, kjer prebiva 174 milijonov ljudi — francoski publicist misli v tem razen že omenjenih štirih držav — so Francijo in Belgijo z vsemi kolonijami — se mora orestiti ameriškega vmešavanja, ki je vedno v prid Nemčiji, z bojkotom ameriškega blaga. Že sam Hoover moratorij je povzročil zaveznicam Francije ogromno materialno škodo, še večja bi pa bila nevarnost, ako razorožitvena konferenca pristane na popolno enakopravnost Nemčije. Ravno obratno je treba izvesti podrobno in učinkovito kontrolo o tajnem oboroževanju Nemčije, Madžarske, Avstrije in Bolgarske.

Cheradame nujno priporoča Mali antanti in Poljski, naj na razorožitveni konferenci pokažeta trdno voljo in naj v ničemer ne popustita. Naj se zavedata, da predstavljata dve vesili, mimo katerih se ne da odločevati o evropskih zadevah. Že o priliki protesta proti paktu četvorice se je pokazala njuna sila in njun odpor je v francoski javnosti izval zelo ugoden dojem o Mali antanti in Poljski.

Posebno gorak je Cheradame s sodnim francoskim vladnim politikom in državnikom, ki jim očita, da v svoji slepoti tirajo Francijo v pogubo. Zato priporoča Mali antanti in Poljski, naj si ne dasta viliti nikakršnih manjših odpora, da bi se v Londonu obravnavalo vprašanje medzavezniških dolgov. Njim se hoče naprej razorožiti, da bi lažje pritiskale na svoje dolžnike, ki jim je Hoover moratorij odvezl vsako možnost, da poravnajo svoje obveze v Ameriki. Kar naziva z besedo "uspeh" razorožitvene konference, ni nič drugega, nego izročitev Srednje Evrope v

Iz Jugoslavije.

Krvava ljubavna tragedija.

V Čepinu pri Osijeku se je na binokotni ponedeljek odigrala krvava tragedija. 35-letni Rus Vladimir Potanski je 3-let s svojo ljubico Marijo Šorševa na izprehodu Nenadoma je potegnil samokres in sprožil krogla, ki je zgrešila cil. Šorševa je bežala, Rus pa za njo, a je ni mogel ujeti. Kar se je ustavil in si poglaval kroglo v glavo. Bil je takoj mrtev. Pri njem so našli pismo, ki v njem navaja, da je hotel s svojo ljubico v smrt.

Trgovci z dekleti v Beogradu.

Pred tremi meseci je čakala pred borzo dela v Beogradu 13-letna Olga Bijuklićeva, da dobi nekaj podpore za svojo bolno mater. Dekletce je nagovorila neka elegantno oblečena gospa, jo vprašala, kaj dela in če bi hotela v službo v slaščičarni. Z deklico je odšla k materi, ki ji je natvezila, da bo dobila službo pri nekem Smilji Petroviću. Tudi tega je predstavila materi. Petrović je zahteval, da ima dve slaščičarni, eno v Paraćinu, drugo pa v Aranđelovcu, in obljubil je, da se bo deklici dobro godilo. Čeprav s težkim srcem, je mati pustila hčerko s Petrovićem. Čudno se ji je pa zdelo, da od hčere cele tri mesece ni dobila nobenega obvestila. Te dni je pa prejela pismo, v katerem ji sporoča, da Petrović sploh ni slaščičar, temveč harmonikar in da kupčuje z dekleti. Malo Olga je prodal nekemu Turku v Bitolju za 300 Din. Oblasti so uvedle preiskavo in aretirale dozvednega Petrovića, ki so v njem spoznale nevarnega mednarodnega pustoloveca in trgovca z dekleti.

Tele brez nog.

V vasi Cerkevna blizu Banjaluke se je otelila krava kneta Kost Radulovića in na svet je prišlo tele brez nog, dočim je sicer normalno razvilo. — Praznovni kričanje zahtevajo, naj Radulović ubožega telčka ubije, češ, da je hudčič v telečji podobi.

Nenavadna osmrtnica beogradske milijonarke.

8. junija, ko je pretekla ravno štiridesetna doba od Beograd tako senzacionalnega pobrega umorjene milijonarke Drazge Mitrićevićke, je v izloženem oknu pogrebnega zavoda "Concordia" občinstvo presenetila nenavadna osmrtnica čudaške starke. Lastnik pogrebnega zavoda je namreč sredi izložbe krst, križev, nagrobnih vencev in vseh ostalih rekvizitov cenejših in dražjih pogrebcev razobesil na veliki deski slike dragocene krste pokojne milijonarke in njene okrašene grobnice, okrog pa z velikimi črkami napisal naslednje:

V takem dragocenem in luksuznem sarkofagu je bila pokopana pokojna Drazga Mitrićevićka in ta sarkofag se ni plačal.

Pred to izložbo so se ustavljale ves dan velike trupe in je tako obrnjen v spominu vsega Beograda spet enkrat tragični konec bogate in čudaške žene, z njim vred pa seveda tudi njen razkošni pogreb ter zamotani spori zaradi njene zapuščine. Razpravljal se je po ulicah in lokalih mnogo tudi o skrivnostni njene smrti, o bankirju razbojniku Markoviću

Peter Zgaga

Časopisje poroča, da bivši nemški kaiser odobrava vse, kar Hitler počne.

Vrana ni še nikdar vrani oči izključevala. Edinole norec ploska dejanju, ki ga napravi tisti, kateri mu je soroden po duhu.

*
V Ljubljani imajo zopet velesej. Sejmarije desti, kupcev pa le malo.

Prirajati seje v sedanjem času, se pravi prirajati žegnauje na pepelnico srede.

*
Zakonski kandidat je kazal prijateljstvo fotografijo svoje neveste. Fotografija je šla iz roke v roko, toda nihče ni rekel nobene besede. Vsak si je pač svoje mislil.

— No, kaj pravite? — je slednjič nestrno vprašal. — Ali vam ugaja?

Nihče ni odgovoril. Slednjič ga je pa postaren in izkušen možak potrpeljal po rami in ga potolažil rekoč:

— Če jo boš razvil, mora biti proketo bogata...

*
Škotje so na glasu kot zelo skopi ljudje. Neštoletni značilni sem že slišal o tem narodu in bom včasih katero povedal.

Ali že veste tisto o Škoti, ki je prinesel v lekarno steklenico tekočine in lekarnarja vprašal, kakšna pijača je to.

Lekarnar je najprej poduhal, potem pa z instrumentidognal, da je v steklenici lesni alkohol.

— Za božjo voljo, tega ne smeš piti — je rekel Škoti. — To je vendar lesni alkohol. Če le par kapljic popiješ, boš oslepel za vse življenje.

In ko je hotel lekarnar zlitiv varno tekočino v sink, ga je prijel Škot za roko rekoč:

— Nikar! Meni bi mogoče škodovalo, mojemu bratu pa ne bo. Bom bratu dal, naj revež popije.

— Tudi tvoj brat bo oslepel — ga je prepričeval lekarnar.

— Nak, mojemu bratu lesni alkohol ne more škodovati. Moj brat je namreč že od rojstva slep.

*
Zdravnik je dejal bolniku:

— Če bi me večerj poklicali, ki ne mogel priti, kajti še danes sem se vrnil s potovanja. Cel mesec me ni bilo doma.

— Vem, vem — je odvrnil bolnik. — saj sem čital v časopisu, da vas ni bilo.

— Kaj! — se je začudil zdravnik — pa nisem vedel, da je časopisje poročalo o moji odsotnosti?

— Seveda — je odvrnil bolnik in mu pokazal izrezek iz časopisa.

In zdravnik je res začuden čital:

— Zadnji mesec je bilo v našem mestu petnajst smrtnih slučajev manj nego prejšnji mesec...

*
Pravijo, da se je boljševiška petletka izjalovila.

No, tudi kapitalistični depresijski sistem ni prav posebno uspešen.

*
Španski prime se je poročil brez dovoljenja svojega očeta, bivšega španskega kralja Alfonza. Vzel je preprosto mečansko dekle. Oče se je temu zakonu na vse kriplje protivil, — toda brez uspeha.

Mladina izbira za srečo in se ne briga za nasvete oziroma prepovedi staršev.

Bivši kralji in vladarji pa sploh nimajo nobene besede.

*
Tudi Iowa, ki je bila nekoč suhaška trdnjava, je glasovanje za preklic osemnajstega amendmenta.

V enem samem dnevu so pokazale tri nadaljne države — Connecticut, New Hampshire in Iowa prohibiciji fige.

Pravzaprav ji kaže fige že triinajst let vseh osemindeset držav, samo suhači nočejo tega priznati.

Osemnajsti amendment bo kmalu odpravljen, toda v ljudeh se pojavlja skrb, če ne bo tedaj, ko bo prohibicije konec, manj pijače kot je bilo v trinaestih dolgih letih, ko smo morali oficijelno žejno trpeti. In baš zaradi te skrbi bo marsikateri glasoval kot se ne spodobi.

ATENTAT NA AFGANSKEGA POSLANIKA

O vzrokih atentata afganskega poslanika v Berlinu poročajo sedaj naslednje podrobnosti:

Atentator Efendi Sajed Kamud je bil prijatelj bivšega afganistanskega kralja Amanullah, ki so ga spodili, kakor znano leta 1929. Amanullahov prijatelj je bil tudi prejšnji afganistanski poslanik Gulam Nadir Kan, ki so ga pred nekoliko mesece odpoklicali v Kabul in ga tam na stražen način umorili. V tem umoru je iskati razloge za novi atentat. V Afganistanu velja, kakor v mnogih azijskih deželah, še vedno krvna osveta. Atentator je pripadal rodu umorjenega prejšnjega poslanika. Ker se ni mogel osvetiti sedanjemu kralju Nadirju Kanu, ki ga je smatral za krivega tega umora, se je znesel nad njegovim bratom, poslanikom Sirdarjem Mohamedom Azimom Kanom in ga usmrtil s strelom iz samokresa.

TOSCANINI OBDOJA HITLERJEVSKO NEMČIJO

Pred dvema mesecema je največji med živčnimi dirigenti, v družbi z desetimi drugim svetovno znanimi glasbeniki naslovil na Hitlerja pismo; naj bi ustavil politično in versko preganjanje umetnikov v Nemčiji. Na to pismo je Hitler enostavno molčal, pač pa je vodja nemškega radija nekoliko dni pozneje odredil, da nemške brežične postaje v bodoče ne smejo več prenašati plošč in koncertov oz. skladb teh glasbenikov. Navzle temu so uradni krogi kmalu potem objavili, da bo Toscanini dirigiral na slovesnostnih predstavah v Bayreuthu, kakor se je bil prvotno namenil in za kar se je bil zanimal ves kulturni svet. Po dveh mesecih čakanja na Hitlerjev odgovor pa je Toscanini sedaj poslal vdovi po Siegfriedu Wagnerju pismo, v katerem pravi, da je upal na spremembo mučnih dogodkov, ki so ga boleli kot umetnika in človeka. Ker se to ni zgodilo, se mora odpovedati svojim nameravam nastopom v Bayreuthu. To je za Bayreuth težak udarec, ki ga ne bodo mogli ublažiti z aobenim nadomestilom, a je tudi huda moralna klobota za današnje nemške mogočnike, ki so mislili, da je mogoče moža, kakršen je Toscanini, enostavno ignorirati. Zanimivo je, da je podobno moralno kloboto z njegove strani dobila tudi fašistična vlada — njegove domovine, ki je isto tako mislila, da more umetnika svetovnega slovesa po mili volji prisiliti v jarem nestrnega hipernacionalizma. Kaj bo storil slavni dirigent sedaj, še ni znano. Bržkone se bo odzval povabilu Dunajskih filharmonikov, ki so pritegnili k sebi že celo vrsto v Nemčiji preganjanih dirigentov, med njimi tudi znamenitega Otona Klempererja, ki ga je Hitlerjev režim pravkar spodil iz Nemčije.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 4.—	Lir 100	\$ 7.25
Din 300	\$ 5.85	Lir 200	\$ 14.10
Din 400	\$ 7.85	Lir 300	\$ 21.—
Din 500	\$ 9.50	Lir 400	\$ 28.—
Din 1000	\$ 18.55	Lir 500	\$ 35.—
Din 5000	\$ 90.—	Lir 1000	\$ 69.—

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati		\$ 5.75	
" "	\$10.00	" "	\$10.85
" "	\$15.00	" "	\$16.—
" "	\$20.00	" "	\$21.—
" "	\$40.00	" "	\$41.35
" "	\$60.00	" "	\$61.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIHAJL ZOŠČENKO:

TAT.

Že večkrat so mi rekli: "Ker ste satirik, bi morali namesto zabavnih zgodbic napisati nekaj ostrega o tatovih, spekulantih in lopovih. Udarite po njih, brez usmiljenja!"

Tako bom poskušal obravnavati tekoče zadevo. Tatvina se je primerila v našem konsumu. Tam je bilo dosti blaga. V izloži so ležale rabe, dišeč holandski sir, damske nogavice, kolinska voda, cigarete. Vse te stvari so nekoga zamikale. Skratka, ponoči se je splazil tat do zadnjih vrat, jih prežgal, dvignil zapah in pošteno gospodaril po prodajalni. Čuvaj pa, ki je sedel pred vrati, je spal in ni ničesar opazil. "Imel sem zmešane sanje," je pripovedoval pozneje, "a drugače nisem ničesar slišal." Čuvaj je neprestano stopal po prodajalni sem in tja in vsakega rotal, naj ga ne pusti ne cediti.

Upravnik je dejal: "Bodi brez skrbi." Toda čuvaj je tam stal in postajal čedalje turbnejši. Po vsem videzu ga je žalostilo najbolj to, da je tat odnesel toliko blaga. "To mi je nerazumljivo. Drugače imam tako rahel spanec in tudi noge sem stegnili preko vrat. To je vendar nemogoče, da bi mogli preko mene spraviti dve vreči sladkorja."

"Imaš pač trdno spanje, ti pasji sin," je dejal upravnik.

"Ne, da so toliko ukradli, to je nemogoče. Gotovo bi se bil zbudil," je odvrnil čuvaj.

"Torej," je dejal upravnik, — "napravili bomo zapisnik in potem bomo videli, kakšno škodo so dal prizadeti državi."

V prisotnosti milice so pričeli sestavljati zapisnik. Seštevati so in primerjati. "Zapišite," je dejal upravnik, "devet pudov sladkorja v opekah. Ena in šestdeset zavojčkov cigaret. Dva tuceta damskih nogavic. Osem klobas."

Hipoma se je oglasila blagajničarka: "Zapišite, da so pobrali iz blagajne sto dva in trideset rubljev in da manjkajo trije kopirni svinčniki in ene škarje."

Pri teh besedah je prišel čuvaj naravnost kruliti. "Odvedite čuvaja, stopi rajši domov, če te bomo potrebovali, bomo že prišli pote."

Tedaj se je oglasil iz sosedne sobe knjigovodja: "Imel sem na stežni svilen ovratno ruto in ta sedaj manjka. Prosim, zapišite še to, ker bom zahteval povračilo za izgubo."

"Ti gnoj!" je zavpil čuvaj nad njim. "Tvoje rute pa nisem odnesel. In osem klobas tudi ne. Hočete norce briti z nabo? Vzel sem natanko dve klobasi."

Mrtvaška tišina.

"Zlodej vas odnese," nadaljuje čuvaj. "Vse priznam. Jaz sem kradel. Toda jaz sem pošten človek. Upira se mi, kako se tu sestavijo zapisniki."

"Tak tako, ti lopov si se splazil v prodajalno?" je vprašal neki miličnik.

"Da, jaz sem se splazil," je bil čuvajev odgovor. "Toda denarja, škarij in rute se nisem dotaknil. Vzel sem samo pol vreče sladkorja."

ja, tucat ženskih nogavic in dve klobasi. Takšne lopovščine vendar ne bom trpel na svoje ime."

"Seveda, lahko smo se tudi zmotili," je menil upravnik. "Tako bomo vse še enkrat pregledali."

"Kakor sem pravkar opazila," je dejala blagajničarka, "je denar zlezal pod papirje. Ni ga torej ukradel. Manjkajo samo še škarje. Ah, tukaj so."

"Ruto sem tudi našel," je sporočil knjigovodja, "vtaknil sem jo bil v žep."

"Popravite zapisnik," je dejal

upravnik. "Manjka res sam pol vreče sladkorja."

"Lopov, prestej vendar tudi klobase!" je zavpil čuvaj. "Drugače se ne bom mogel obvladati! Teta Njuša mi je za prico."

Čez nekaj časa so ugotovili dejanski stan iz izkazalo se je, da je bilo ukradenega res samo toliko, kolikor je navedel čuvaj. Prijeli so ga in odvedli na policijo. Teto Njušo so tudi prijeli. Pri njej so našli ukradeno blago. Vse so ji odvzeli, razen ene klobase, ki jo je bila med tem snedla.

KJER MOLZEJO DREVEŠA...

Max Heller prinaša v "Prager Tagblattu" res zanimivo poročilo o potovanju čehoslovaške ladje "Morava" v deželo gumijske in o pridobivanju gumijske. Na ladjo so naložili surov gumijski, ki ga bo rabila Batova tovarna v Zlinu za proizvodnjo avtomobilskih obročev.

"Skoraj tri milje od obali je morala naša ladja spustiti sidra in niti tu ni varna pred plimo, ki bi jo lahko zanesla na blatno dno. Promet s celino ovirajo poleg tega nasprotni tokovi. Kljub temu je ekonomsko pristati na tem mestu, kajti Malaka ne stoji samo na robu svetovnega morja, temveč tudi na robu morja gumijskih dreves. Tisoči kvadratnih kilometrov malajskega polotoka so poraščeni z "Helvea brasiliensis"; iz skorje tega drevesa teče poseben sok. To je drago prav po nizke znanosti, umazane rmenne kože, čisto nemarnega listja in neopazne, ga cvetja, skratka, žalostne znanosti, ki ne priča o njegovi koristi. In na tem polotoku je teh dreves več kakor jek in smrek v Čehskem lesu."

Iz Singapore se lahko pelješ z železnico, ali z avtomobilom 600 km daleč skozi ta pragozd. Levo in desno ob cesti vidiš neprodorno goščavo, v katero ne sme stopiti človeška noga; sicer bi se okoli nje takoj ovile nevarne kače. Deset korakov od ceste postaviš v

nevarnost svoje življenje. In vendar se je človek upal napraviti skozi ta gozd krasno železnico in krasno cesto. To je pravo junštvo, na katero je belokožec lahko ponosen. Belokožec je samo namignil in nastali so obširni nasadi gumijske. Ogromen del pragozda je bil požgan, tupatam še vedno vidiš, kako molijo proti nebu poglenela debla. Zdi se ti kakor, da bi stal na pogorišču velike morarice, od katere so ostali samo še jambori. In iz te gnoja teh mrličev rastejo gumijske drevesa, kosovske in druge palme, riž in ananas. Od palmovega gozda se hrani kuli, ki oskrbuje gumijski gozd. Da kuli ni treba plezati na drevo, je belokožec zadržal rast kosovskih palm in jih priklenil bliže k zemlji. Tudi drevesa se vklanjajo pred belokožcem, kakor da bi ta imel pravo drevesno šolo, kjer učijo drevesa olike. Iz teh drevesnih šol je izšlo tudi gumijsko drevo in le najboljše učence, ki proizvajajo največ gumijskega mleka, so tu nasadili.

Osem let raste v miru gumijsko drevo, potem pa mu zarezajo v skorjo globoko zarezo v obliki črke V. Na koncu te črke zasadijo pločevinasti žleb in poleg njega lonček, ki ni nič večji kakor čajna kava. V tega se steka mlečni sok iz drevesa. Vsak drugi dan zarezajo vnovič v skorjo. To se mora zgoditi zjutraj od 7 do 9.

kajti v tem času da drevo največ mleka. Izrjen kuli lahko pomolze 300—400 dreves in tako nabere okoli 15 kg mleka ali 9—10 kg surovega gumijskega, to se pravi toliko, kolikor potrebujejo za navadni avtomobilski obroč. In koliko let vzdrži drevo? Če ga pravilno molzeš, to se pravi, če mu na vsaki stran zarezesh enako urezo, potem vzdrži drevo tudi več desetletij.

Ne niso bili belokožci prvi, ki so odkrili koristi gumijskega drevesa. Že praprebivalci srednje Amerike so breali žogo iz gumijske, kakor dokazujejo izkopnine. Nosili so žoge gumijske čevlje. Znali so tudi izdelovati tkanine, prevlečene z gumijskim. Toda šele belokožci so to delo izpolnili in izkoristili vrednost tega drevesa, ki jim tako prinaša zlato.

Bogastvo, ki teče iz tega drevesa, lahko opaziš tudi v mestu samem. V Singapore je na ducate kitajskih milijonarjev, toda tudi Malajci, to skromno in potrpežljivo ljudstvo, živijo od gumijskega drevesa in redijo svoje bogate sultanice. Mesto Kvara Lumpur, prestolnica devetih sultanov, ima čudovite asfaltno ceste, kanalizacijo, vodovod in moderne bolnišnice, kakršnih gotovo nima Praga.

Sedem dni so padale gumijske bale v prostore naše ladje, dokler se ni napolnila do vrha. In neki kitajski deček jih je neprenehoma pudral s perjem, da bi se med seboj ne sprile. Naložili smo okoli 3000 ton surovega gumijskega v trdem in tekočem stanju, poleg tega smo vzeli s seboj majhen vrtil mladih gumijskih dreves, da bi poskušali, ako bodo uspevala v zimskem vrtu na Čehoslovaškem. Teh 3000 ton je samo malenkosten odloček ogromnega izvosa iz dežele gumijske. Letos se tudi tu pozna kriza in zato so bili domačini toliko bolj veseli Batove ladje.

NESREČA POD VOZOM

3. junija so pripeljali iz Raketa 65-letnega posestnika Andreja Knapa iz Cerknice. Knap je peljal voz desk po cesti na rakovski kolodvor, na ozki cesti pa ga je voz tako pritisknil, da je padel pod kolesa, ki so mu šla čez noge. Knapu je zlomilo desno nogo tako, da je kost prebila kožo, levo nogo pa ima lažje poškodovano. Na ljubljanskem glavnem kolodvoru ga je prevzel reševalni avto in prepeljal v bolnišnico. Knap je oče mladega letala, podporočnika Knapa, ki se je pred tedni smrtno ponesrečil.

DVOJČKI IN ZAKONI PODOVANJA

Kakor vemo, imamo dve vrsti dvojčkov: takšnih, ki so si enaki po spolu in po drugih lastnostih, tako da jih vsi zamenjujejo, ter izvirajo iz istega materinega jajčeca; in takšnih, ki izvirajo iz različnih jajčec ter si običajno sličejo le toliko, kolikor bratje in sestre.

Znanost proučuje pojav dvojčkov z velikim zanimanjem, ker se da na njih podlagi izluščiti marsikatero jedro iz skrivnostnih zakonov dednosti. Kakor znano, oblikujeta človeka in njegov značaj dva čimtelja: prirojene lastnosti in okolica. Koliko vplivajo prirojene lastnosti na njegov značaj in koliko okolica, se da najlažje dognati iz primerov istojajčnih dvojčkov, ki so se rodili z istimi lastnostmi in so vzrasli v različnih okoliščinah. Njih telesne, torej prirojene lastnosti so, kakor rečeno tako minimalne, da jih je težko razlikovati in se kažejo n. pr. v malenkostnih razlikah n. pr. v velikosti, značaju, polti itd. Isto tako ni med njimi skoraj nobenih razlik v pogledu nagnjenosti za razne bolezni. Dvojčka n. pr. se nista iz tuberkuloznih staršev rodila tuberkulozna, ker se ta bolezen ne podeduje, pač pa imata v sebi nagnjenje za to bolezen in to nagnjenje se javlja šestkrat v prav drastični obliki.

Znan je recimo primer dveh sester dvojčic istojajnega tipa, ki sta se rodili v majhnem westfalskem mestu in sta od 17. leta dalje živeli v popolnoma različnem okolju. Prva je prišla na deželo, za živilo, druga je postala prodajalka v Berlinu. Nekdaj dne je druga zbolela in zdravnik je ugotovil jetiko. Ko je zvedel, da ima sestra dvojčico, je dejal, da bi rad preiskal še to. Prva sestra je dovolila brez nadaljnega dasi je izrečno povedala, da ni bila nikoli bolna. Toda zdravnik je tudi pri njej v istem delu pljuc ugotovil jetiko, ki je bila dosegla za isto stopnjo.

Znani so tudi primeri, da sta isto vrstna dvojčka umrla v istem času, dasi sta bila daleč drug od drugega, ali da sta istočasno zapadla duševni bolezni, čeprav sta vzrasla v popolnoma drugačnem okolju.

Okoliški vplivi torej pri dvojčkih iste vrste niso tako močni, da bi zakrili podedovane lastnosti in nagnjenja in ta resnica bo veljala teoretično pač tudi za ljudi, ki so istega tipa. To ni nevažna ugotovitev, kajti v kriminalni in sodni praksi ima za primer veliko ulogo vprašanje, v koliko je kakšen zločinec žrtev dednih zakonov in v koliko je nanj vplivala okolica. Statistiki so zbrali obširen material o dvojčkih, ki so vsaj po enem svojem članu zapadli zločinu in tu se je spet pokazalo, da sta običajno oba dvojčka iz istega jajčeca zločince in celo zločince določene vrste (n. pr. oba sleparja ali oba tatova itd.), tudi če sta vzrasla v različnih okoliščinah, ki vsaj pri enem niso mogle pospeševati razvoja zločinske nature. Dvojčeni dvojčki pa se vedejo v tem pogledu kakor navadni otroci istih staršev. Raziskovanje dvojčkov je tedaj potrdilo staro teorijo, da je podedovano nagnjenje k zločinu močnejše od okolice, ki jo je treba sicer tudi upoštevati, in da je zločinska narava čestokrat takšna, da ji nje nosilec ne more ubegniti. Nadaljnja raziskovanja bodo v tem pogledu spravila gotovo še marsikaj zanimivega na dan.

NOVO NOTRANJE POSOJILO V RUSIJI

Sovjetska Rusija je razpisala novo notranje posojilo v znesku 3 milijard rubljev. Posojilo je formalno sicer prostovoljno, v bistvu pa le nova poostreitev obdavčenja prebivalstva. Politični in socialni pritisk v zvezi z novim posojilom je tako močan, da noben delavec ali uslužbenec ne more niti pomisliti na to, da bi se mu odtegnil. Pri večini podjetij je podpisovanje posojila skoraj avtomatično. Tistemu, ki bi stal ob strani, napove sovjetska vlada vojno in prej ali slej bo čutil posledice svoje nepremišljenosti. Kljub temu se pa razvija za notranje posojilo živahno propaganda, ki je njen glavni namen prepričati ljudi, da nove finančne žrtve niso tako težke, kakor mnogi mislijo. Sovjetski tisk priobčujo obširna poročila o uspehih posojila in vzpodbuja one kraje, kjer posojilo še ni doseglo zaželjenega uspeha. Po vseh krajih so nalepljeni lepaki z velikimi napismi, naj ljudje čim bolj podpro novo finančno akcijo države. Tudi radio, kina in gledališča morajo pomagati, da se notranje posojilo čim bolj popularizira.

Samo na kmetih je naletelo novo notranje posojilo deloma na odpor. Večina prejšnjih notranjih posojil je bila omejena na mesta, kjer se vodi stroga kontrola o prebivalstvu in njegovih dohodkih. Na kmetih pa ta kontrola navzle velikemu razmahu kolektivnega gospodarstva še ne bo tako kmalu mogoča in to je tudi glavni vzrok, da imajo po kmetih z novim notranjim posojilom take težave. Centralni odbor strokovnih organizacij, ki obsegajo pretežno večino prebivalstva, je pozval članstvo, naj da za notranje posojilo tritedensko mezo. Ta zaveza je najnižji in ni dvoma, da ga bodo plačali vsi pripadniki strokovnih organizacij, seveda pod pritiskom, čeprav je posojilo prostovoljno. V resnici pomeni posojilo slobodno novo obdavčenje, ki znaša 6% letnih dohodkov. Teh 6 odstotkov je pa samo najnižja postavka in začetek. Uslužbenec mnogih tovarnih so se sklenili dati za posojilo mezo za štiri ali še več tednov. Podobni sklepi so v večini primerov posledica taktike komunistične celice, odnosno tako zvane udarne brigade, ki se ji morajo drugi delavci hočeš nočeš ukloniti.

Od začetka prve petletke je dobila sovjetska vlada z notranjimi posojili 5,6 milijard rubljev. Prvo notranje posojilo v prvem letu petletke naj bi vrglo samo 200 milijonov rubljev, lani je bila pa vsajina notranjega posojila določena že na tri milijarde. Vsa dosedanja notranja posojila so vrgla najmanj toliko, kolikor je vlada pričakovala. Notranja posojila nosijo bodisi samo obresti ali pa se odplačujejo z izrebanjem odnosno se lahko tudi oboje združi. Notranja posojila se obrestujejo z 10%. Podpišejo ga lahko tudi tuji državljani, ki jim izplačuje sovjetska Rusija obresti v tuji valuti.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priža-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

SPIRITISTI V ČEHOSLOVAŠKI

V binokulskih dneh je zboroval v Pragi kongres čehoslovaških spiritistov. Udeležili so se ga odpotniki iz vseh delov države in ti so zastopali po nekkih cenitvah kakšnih 800.000 spiritistov! Ogromno je bilo zanimanje javnosti za to prireditel, velika dvorana mestne knjižnice, kjer se je vršil kongres, je bila ves čas natlačena polna in listi poročajo, da je le redkokdaj kakšna popularna politična stranka ob času svojega največjega razmaha zbrala v Pragi na svoje shode toliko ljudi, kakor to spiritistično zborovanje. Vsako gibanje, ki nečinuje tako na mase, je smatrati za znak časa, a če bi si hoteli razložiti ta znak, bi našli morda najboljše o. poro v dejstvu, da je najti največ spiritistov v najubožnejših slojih ali v ozemljih, kjer ljudje s težkim telesnim delom ne pridejo sicer do gnotnega blagostanja, pač pa v duševne težave. Povsod tam, pišejo listi, kjer je čedalje težje sprizniti se s trodimenzionalnim svetom, išče človek v svojih muckah pribežališča v zaslužnem in izfantiziranem svetu četrti dimenzije. Tako je spiritizem smatrati kot akt duševne samopomoči tistih malih ljudi iz ljudstva, ki ne čutijo — morda čisto upravičeno — razočarane in izdane po intelektualizmu, zlasti političnem. V zvezi z zborovanjem se je otvorila tudi razstava "medialne umetnosti", slik in skulptur, ki so jih večji del nenki in neizveščani ljudje izvršili v transu, pod "inspirationo" iz "onostranstvi". Te slike in skulpture so večinoma zelo neobčutljive, nerodne in primitivne, kakor ni drugače pričakovati, a vsem je skupna neka borba duše po nadzemjskem in brezčasnem, vedno znova se pojavljajo risbe potoplenih svetov, nezemeljskih gradov in palač, visečih vrto, pokrajin in ljudi na Martu. Tudi tu išče primitivna duša izhoda iz strašne realnosti v neko nerealno, nadzemjsko krasno in čarobno svetovje.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

VODNIJKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslale naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

**AKO nameravate
potovati v staro
domovino
potujte
s posredovanjem**

**SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY (Travel Bureau)**

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

NAJBOLJŠI SLOVENSKI ROMAN

"GRUNT"

(Spisal Janko Kač)

kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

Cena

\$1.50

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

55

In tresoča se po celem telesu se ga oklene.
— O, jaz norec! — pravi Henrik jezno in se pogladi po laseh.
— Toda kaj povedati sem ti moral, da se imam zahvaliti Ralfu Berndu za svoje življenje. Kaj ne, kaj takega ne smem zamolčati?
— Kaj pa se je zgodilo, Henrik? — vpraša vsa prestrašena.
Henrik vzdihne.
— Ti, dr. Bernd me bo zelo ozmerjal, da sem te spravil v struh. Pri vsaki stvari si mu ti vedno prva misel, da te kdo ne bi razburjal. In sedaj se mi zdi, da sem to pošteno naredil, jaz tepec. Toda moraš biti mirna; Ralf je pravi angel varuh za mene. In tako me je tudi danes obvaroval pred strašnim padcem, ki bi me gotovo veljal življenje; bilo je v strojnici.

Eva Marija pade na stol, prebledi do ustnice in ga vpraša s tresočim glasom:

— Kako se je to zgodilo? Povej mi.
Henrik se nasmeje in se jezi sam na sebe. Nato ji boža blede obraz in pravi:

— Res sem prava klepetulja. Kot rečeno, skoro bi bil padel, toda Ralf me je zadržal. Več ti ne povem, ker imam izborni domišljijo in si naslikas vse različne strahove. Samo koliko: Ralfu se imam zahvaliti za svoje življenje; samo da to veš. In ne smeš se čuditi, ako se tikava; danes sva sklenila prijateljstvo za celo življenje. Zelo ponosen sem na to, da imam takega prijatelja. Sama ne veš, koliko je Ralf vreden kot prijatelj in kako zvesto stoji pri meni. Bodi dobra z njim, ker to zasluži.

V njen blede obraz se zopet vrne barva.
— Kako si me prestrašil, Henrik.
— Tega mi Ralf ne bo nikdar odpustil in ima prav, če me bo ozmerjal. Zdaj pa moraš vse pozabiti; saj vidiš, da stojim zdrav pred teboj.

Eva Marija poskoči in se ga oklene z obema rokama.
— Moraš biti bolj previden, Henrik, gotovo si bil zopet kaj neroden in raztresen. Kolikokrat ti je rekel stari oče, da mora v Rodenbergovih tovarnah vsakdo paziti na vsak svoj korač.

Zgrabi jo za obe roki in eno za drugo poljubi.
— Samo ne huduj se; že tudi Ralf me je pošteno oštel. In kakor njemu, obljubim tudi tebi, da bom od sedaj naprej dvojno oprezen. Zdaj pa te moram nekoliko pogledati. Zelo si lepa. Ponošen sem na svojo lepo sestro. Ali pa si tudi naročila kaj dobro večerjo? Zelo sem lačen in Ralf najbrže tudi. In še je kake pol ure časa do večerje.

Tako je skušal Henrik pregnati sestre velike skrbi. Toda še vedno ga bojazljivo pogleduje, toda se oddahne, ko ga vidi pri popolnem zdravju pred seboj.

— Ali pa se tudi nisi kaj ranil? — ga vpraša.
In poln živahnosti je na preprogi prevrnil kozolec.

— Sedaj vidiš, da sem zelo gibčen, Eva Marija. Če hočeš še več dokazov, bom splezal na to omaro.

Eva Marija mu smeje ubrani in Henrik se smeje z njo. Ako bi bila Eva Marija slutila, kar se je v resnici zgodilo, ne bi imela več nobene mirne ure. Hotela ga je pogladiti po laseh, toda se ji izogne, ker se je spomnil, da se je njegovih las dotaknil Mertens.

— Ne smeš me lasati, Eva Marija; najprej si moram oprati glavo, kajti lase sem si pri delu zamazal.

— Dobro; hitro napravi in si počesi svoj šop, da boš izgledal pri mizi kot človek. Dr. Bernd je vedno tako skrbno oblečen.

— Zamaj je lahko, Eva Marija, ker je tako ugleden in esleganten mož. Kaj ne, tebi ugaja tudi, ne glede na to, da je najin dober prijatelj?

— Gotovo mi ugaja! — pravi in zardi. — Toda tudi ti bi mogel biti mnogo lepši, ako bi kaj dal za svojo zunanost.

Henrik se nasmeje.

— To bo še prišlo, Eva Marija, ko bodo enkrat ženske pričele igrati v mojem življenju kako vlogo. Ali misliš, da bom pri ženskah kdaj imel srečo?

Njegovemu izvanredno resnemu obrazu se mora smejati.

— O, Henrik, ako imaš srečo le pri eni ženski, je mnogo važnejše, kot pa pri mnogih ženskah. Zdaj pa se požuri, drugače bo dr. Bernd prej tui za ga bom morala sama pozdraviti.

Henrikove oči začnejo.

— To tudi ne bi bila nikaka nesreča.

— Toda ne bi rada; zdaj pa naglo, Henrik, da boš gotov.

In potisne ga skozi vrata.
Henrik pa si vzame precej časa in ko čez pol ure Ralf Bernd v resnici pride, ga je morala Eva Marija vendar-le sama sprejeti.

— Morate oprustiti, gospod doktor; malo smo se zakasnil in Henrik še ni gotov. Povedal mi je, da ste ga danes rešili iz velike življenjske nevarnosti in vsled tega sem tako prestrašena. Kako se naj vam zahvalim, — pravi s tresočim glasom in mu ponudi roko.

Dr. Bernd je začuden pogleda.

— Kako vas je mogel Henrik prestrašiti? Saj sva se vendar dogovorila, da vas na noben način ne sme razburjati, milostljiva gospica.

Eva Marija globoko vzdihne ter ga s svojimi ljubeznjivimi očmi hvaležno pogleda.

— Toda ni mi povedal, kaj se je pravzaprav zgodilo in mi je samo rekel, da ste ga obvarovali pred padcem in mu s tem rešili življenje. Ali mi hočete povedati, kaj se je v resnici zgodilo, ker mi tega ne morete povedati. Gotovo je bil zelo nepreviden.

Ralf se oddahne in njegove oči obvisne na njenih.

— Boljše je, da ne govoriva o tem, da se ne boste mučili s požarnostmi. Nekoliko je bil nepreviden — in jaz sem k sreči prišel ravno v praviem trenutku, da sem ga obvaroval pred padcem. To je vse. Prosim, da to pozabite.

Eva Marija trdno drži njegovo roko. Njene oči so vprte vanj v taki neprikriti ljubezni in hvalečnosti, da mu je srce divje utripalo.

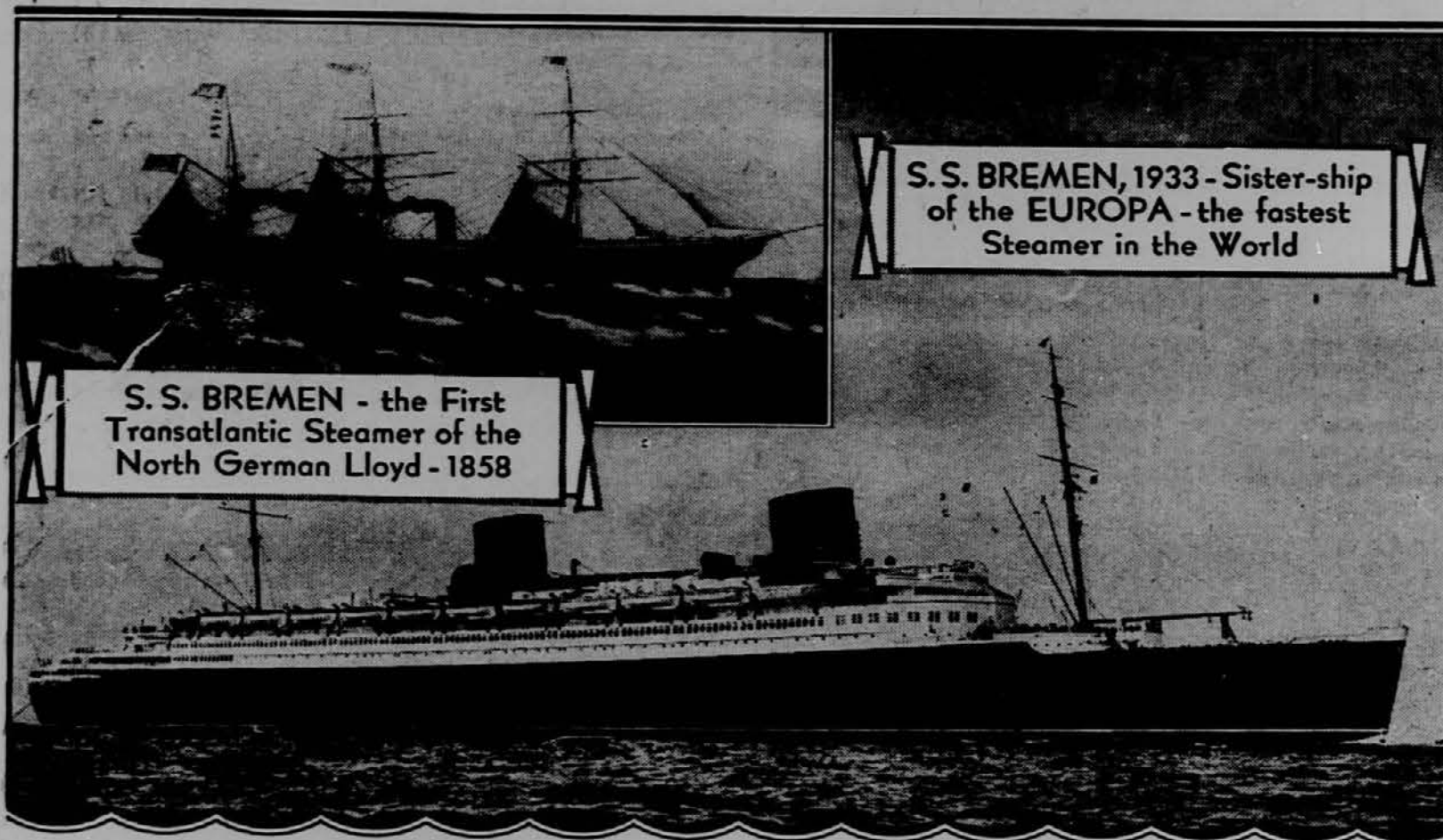
— Ne, ne, nočem pozabiti, da se vam mora sedaj moj brat še tudi zahvaliti za svoje življenje. Tako priprosto, kot ste mi vi povedali, ni bilo. Poznam Henrika, nikdar ničesar ne pretirava; in če je tako razburjen in nemiren, kot danes, to ni nikaka malenkost. Za sedaj, gospod doktor, sprejmite mojo zahvalo in upam, da mi bo kdaj dana priložnost, da vam bom svojo hvaležnost mogla tudi dejansko dokazati.

Ralf vpre vanjo pogled, da se je stresla.

— Ko bi vedeli, kako srčnega se čutim, ako vam smem služiti, — pravi omamljen sladkih občutkov.

Eva Marija mu pogleda v oči in ne bi ji bilo treba biti ženska, da ne bi bila čutila, da je bila ljuba njegovemu sreću. In če je bila do sedaj še tako srmečljiva in bojazljiva, zdaj so mu njene oči izdale, kar je čutila zanj. Globoko gímen se skloni nad njeno roko in jo pritisne na svojo ustnice. Prvič se mu je porodila osrečujoča gotovost, da ga ima rada.
(Dalje prihodajti.)

75 LET PAROBRODNE SLUŽBE SEVERONE MŠKEGA LLOYDA

S. S. BREMEN - the First Transatlantic Steamer of the North German Lloyd - 1858

S. S. BREMEN, 1933 - Sister-ship of the EUROPA - the fastest Steamer in the World

Pred petinsedemdesetimi leti, dne 19. junija 1858 je napravil parnik BREMEN, prvi parnik danes slavnega Severoneškega Lloydja, prvo vožnjo iz Bremena v New York. Leta 1858 je rabil BREMEN šestnajst dni, da je prevozil razdaljo, ki jo sedaj prevozi BREMEN v EUROPA v šestih dneh. Vožnja preko oceana traja samo štiri in pol dne. V letih, ki so seledila prvi vožnji BREMENA, so bili sprejeti v službo, večji, hitrejši in

bolj razkošni parniki, slednjič je bila pa leta 1881 uvedena redna ekspresna služba med Bremenom, pristanišči ob Rokavskem prelivu in New Yorkom. Današnja Lloydova ekspresna služba vzdržuje parniki BREMEN, EUROPA in COLUMBUS ter znani parniki s kabinskim razredom BERLIN, STUTTGART, GENERAL VON STEUBEN in DRESDEN.

MEŠAN ZBOR 15,000 OSEB

Pesem in glasba sta igrala važno vlogo že pri starih Estoncih. Za to je mnogo dokazov v estonski zgodovini, v narodni poeziji in pravljicah. Ljubezen do petja in glasbe je ohranil estonski narod do danes. To najbolj dokazujejo mnoge pevске prireditve, ki so postale že tradicionalni narodni prazniki v Estoniji. Pevski praznik — to je magična beseda, — ki vžge srce vsakega Estonca. Desettisoč mož in žena se zbirajo iz vse dežele od leta do leta, od dneva v dan, da se vadijo v zborovski pesmi in instrumentalni glasbi z namenom, da se pozneje snidejo k pokrajinskemu ali državnemu pevskemu prazniku. V skupnem prepevanju in glasbi ljudje pozabijo vsakodnevne skrbi in nadloge. Ob vsedržavnem pevskem festivalu živi in se veseli ves narod estonski. Po ljubezni, ki jo čuti mali estonski narod, svoje pesmi in svojega narodnega izročila, je podoban Slovencem.

Prvi tak pevski praznik se je vršil leta 1869, ko se je pričelo narodno prebujenje v Estoniji. In ti prazniki so pozneje igrali važno vlogo pri vstajanju malega naroda, ki je trpel pod krutim režimom ruskega carizma. Sedaj pa je estonski narod svoboden in enakopraven med drugimi kulturnimi narodi sveta, za kar se mora v prvi vrsti zahvaliti prav svoji pesmi. Trditi moremo, da je prav pesem ustvarila estonsko kulturo in demokratsko republiko Estonijo ob Baltškem morju.

Pevski prazniki so postali veličastne manifestacije glasbene kulture in narodne edinstva Estonije zlasti po prevratu v l. 1918. Danes se praznujejo kot narodni prazniki vse dežele in vzbujajo povsod veliko navdušenja in veselja. Zdrav patriotizem, duševna nepokvarjenost, moralno bogastvo in estetični doživljaji vzejo med pevskimi prazniki in skupni simfoniji čustev vse Estonce, vzpodbujajo jih k plemenitemu delu in prizadevanju za vso lepo, za slavo in srečo svoje male domovine.

Kakor pri starih Grkih olimpij-

ške igre, tako so v Estoniji pevski prazniki prava manifestacija narodnega genija. V svrhu gojitve te svečanostne narodne tradicije se bo zbralo v dveh od 23. do 25. junija t. l. v Talinu (Reval), v glavnem mestu estonske republike 18.000 estonskih mož in žena k 10. jubilejnu pevskemu prazniku. Ta jubilejni pevski praznik bo največjega obsega in največjaestnejši v zgodovini estonskih pevskih praznikov ter istočasno največji na vsem svetu. Pri pripravi na ta festival, ki so se pričele že l. 1929 so estonski pevci in njih voditelji, najboljši estonski komponisti in zborovodje, koncentrirali vso svojo energijo za skupni cilj, da pokažejo glasbeno sposobnost in kulturo estonskega naroda ter zapojejo himno domovini in pesmi.

Nastopil bo mešani zbor 15.000 oseb na lepi obali estonskega glavnega mesta, slišalo se bo nepozabno prepevanje množice, kakor da bi hotelo tekmovali valovom Baltškega morja. Na festivalu bo sodelovalo 500 pevskih zborov in orkestrrov z 18.200 pevci in glasbeniki, med njimi bo 450 mešanih, 40 moških, 20 ženskih zborov in 80 orkestrrov na pihala.

Program festivala obstoja iz del najboljših estonskih komponi-

V JUGOSLAVIJO

Moderna udobnost in neprekosljiva posrežba v vseh razredih... Tedenska odpustja iz New Yorka... Pripravne in hitre železniške zvez iz Hamburga

ZMERNE CENE

Pojasnja vam da vsak lokalni agent ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 BROADWAY, NEW YORK

stov in kot dirigenti bodo sodelovali najslavnejši strokovnjaki kakor: prof. J. Aavik, Z. Neumann, T. Vettik, V. Nerep, J. Simm in R. Kull.

Istočasno s pevskim praznikom bo prirejena muzikalna razstava in prvi estonski glasbeni teden, ki ima za program simfonije in komorne koncerte, operne predstave in oratorije, vse iz originalnih estonskih del. Med festivalom bo prirejenih več gledaliških predstav v prosti naravi, kjer bo prostora za 100.000 ljudi. Vse je že pripravljeno in samo čaka prihod dogodkovskih dni.

Kakor ob priliki prejšnjih pevskih praznikov, se bo zbrala tudi sedaj v glavnem mestu estonske republike četrtina vsega estonskega naroda in mnogo inozemcev iz vse dežele in delov sveta. Velike vozne olajšave in druge ugodnosti bodo omogočile poset te prireditve.

100 LETNICA COLTOVEGA REVOLVERJA

Med posadko ladje, ki je plula leta 1830 iz ameriškega Bostona proti Kalkuti, je bil tudi 16 letni mornar Samuel Colt iz Hartforda v državi Connecticut. V prostem času je izdeloval leseno pištolo. — Njegova pištola se je razlikovala od navadnih s tem, da je imela vrteči se bobenček z luknjicami, ki so imele na koncu nastavke za kapiče. Tovariši so se mu posmehovali. Toda v Londonu je bil njegov izum patentiran, leto dni pozneje je pa dobil patent tudi v Ameriki. Kot dober trgovec je ustanovil Colt delniško družbo in skromno tovarno, ki so iz nje prišli pred 100 leti prvi Coltovi revolverji.

Ni pa bilo lahko spraviti novo orožje v promet. Vlada Zedinjenih držav na Coltovo ponudbo niti odgovorila ni in tovarna je bila v nevarnosti, da propade. Tedaj so pa prebivalci Texasa proglasili republiko in mala državnica je poslala Coltu veliko naročilo. Čeprav je bilo to orožje v primeri s sedanjim zelo primitivno in težko, saj je tehtal revolver nad 2 kg, je vendar pomenilo velik napredek, kajti odati je bilo mogoče pet strelcov brez basanja. Prebivalci Texasa so bili z novim orožjem zelo zadovoljni. In ko je izbruhnila leta 1836 v Floridi državljanska vojna, je odpotoval Colt tja, da bi dobil za svojo tovarno naročila.

Ko se je vrnil, je prišel k njemu kapitan Walker iz Texasa in s ponudil, da bo njegov imen izpolnil. To je tudi storil in sicer tako, da se je petelinček avtomatično napenjal.

Tako je kmalu prišel v promet Colt-Walker revolver, ki je postal v Ameriki kmalu popularen, zlasti v Texasu, kjer se je bil boj na življenje in smrt z Indijanci. V Texas skoraj ni bilo človeka, ki bi ne imel tega revolverja. Navzlic veliki popularnosti je pa šla trgovina z revolverji slabo in Colt je moral leta 1848 svojo tovarno zapreti. Toda v zadnjem hipu se je državnica Texas priključila Zedinjenim državam in posledica je bila vojna z Mehiko. Novo orožje je šlo zopet dobro v promet in kmalu se je razširilo po vsem svetu. Poveljnik ameriške armade general Taylor je naročil najprej tisoč revolverjev, potem so pa prihajala velika naročila od vseh strani in Colt je moral svojo tovarno opetovano razširiti. Tako je Colt-Walkerjev revolver zaslovel daleč po svetu in v Ameriki razen siromakov ni bilo nikogar, ki bi ga ne imel. Zapadno Ameriko je novo orožje popolnoma obvladalo. Colt je zelo obogatel, pa se bogastva ni dolgo veselil, ker je umrl že l. 1862, star komaj 48 let.

27. junija: Leviathan v Cherbourg
28. junija: Berengaria v Cherbourg
29. junija: Conte Grande v Genoa
30. junija: Majestic v Cherbourg
1. julija: Paris v Havre
2. julija: Lafayette v Havre
3. julija: Europa v Bremen
4. julija: Saturnia v Trst
5. julija: Aquitania v Cherbourg
6. julija: Deutschland v Cherbourg

7. julija: Ile de France v Havre
8. julija: Conte di Savoia v Genoa
9. julija: Bremen v Bremen
10. julija: New York v Cherbourg
11. julija: Olympic v Cherbourg
12. julija: Champlain v Havre
13. julija: Rotterdam v Rotterdam
14. julija: Rex v Genoa
15. julija: Berengaria v Cherbourg
16. julija: Leviathan v Cherbourg
17. julija: Manhattan v Havre
18. julija: Albert Ballin v Cherbourg
19. julija: Majestic v Cherbourg
20. julija: Lafayette v Havre
21. julija: Europa v Bremen
22. julija: Statendam v Boulogne

23. julija: Hamburg v Cherbourg
24. julija: Pres. Roosevelt v Havre
25. julija: Bremen v Bremen
26. julija: Veendam v Boulogne
27. julija: Ile de France v Havre
28. julija: Aquitania v Cherbourg
29. julija: Deutschland v Hamburg
30. avgusta: Washington v Havre
1. avgusta: Olympic v Cherbourg
2. avgusta: Champlain v Havre
3. avgusta: Conte di Savoia v Genoa
4. avgusta: Berengaria v Cherbourg
5. avgusta: Leviathan v Cherbourg
6. avgusta: Europa v Bremen
7. avgusta: New York v Hamburg
8. avgusta: Paris v Havre
9. avgusta: Majestic v Cherbourg
10. avgusta: Rotterdam v Boulogne
11. avgusta: Aquitania v Cherbourg
12. avgusta: Saturnia v Trst
13. avgusta: Bremen v Bremen
14. avgusta: Statendam v Boulogne
15. avgusta: Manhattan v Havre
16. avgusta: Albert Ballin v Hamburg
17. avgusta: Te de France v Havre
18. avgusta: Rex v Genoa
19. avgusta: Bremen v Hamburg
20. avgusta: Reliance v Hamburg
21. avgusta: Olympic v Cherbourg
22. avgusta: Champlain v Havre
23. avgusta: Europa v Bremen
24. avgusta: Veendam v Boulogne
25. avgusta: Roma v Genoa
26. avgusta: Berengaria v Cherbourg
27. avgusta: Leviathan v Cherbourg
28. avgusta: De Grasse v Havre
29. avgusta: Majestic v Cherbourg
30. avgusta: Manhattan v Havre
1. avgusta: Albert Ballin v Hamburg
2. avgusta: Bremen v Bremen
3. avgusta: Conte di Savoia v Genoa
4. avgusta: Veendam v Boulogne
5. avgusta: Ile de France v Havre
6. avgusta: Statendam v Boulogne
7. avgusta: Aquitania v Cherbourg
8. avgusta: New York v Hamburg
9. avgusta: Olympic v Cherbourg
10. avgusta: Paris v Havre
11. avgusta: Vulcania v Trst
12. avgusta: Europa v Bremen
13. avgusta: Reliance v Hamburg
14. avgusta: Champlain v Havre
15. avgusta: Statendam v Boulogne
16. avgusta: Manhattan v Havre
17. avgusta: Berengaria v Cherbourg
18. avgusta: Albert Ballin v Hamburg
19. avgusta: Te de France v Havre
20. avgusta: Rex v Genoa
21. avgusta: Bremen v Bremen
22. avgusta: Reliance v Hamburg
23. avgusta: Champlain v Havre
24. avgusta: Aquitania v Cherbourg
25. avgusta: Statendam v Boulogne
26. avgusta: Ile de France v Havre
27. avgusta: Veendam v Boulogne
28. avgusta: Europa v Bremen
29. avgusta: Statendam v Boulogne
30. avgusta: Washington v Havre
1. avgusta: Mauretania v Cherbourg
2. avgusta: Deutschland v Hamburg
3. avgusta: Paris v Havre
4. avgusta: Olympic v Cherbourg
5. avgusta: Conte di Savoia v Genoa

V JUGOSLAVIJO

Preku Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
PARIS
1. JULIJA
11. Avgusta — 9. Septembra

ILE DE FRANCE
6. Julija — 28. Julija
CHAMPLAIN
11. Julija (ob polnoči) — 5. Avgusta

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za poštena in potne liste vprašajte naše publikacijske agente

French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

TRAGEDIJA VOJNEGA UJETNIKA

Pred nekaj dni se je vrnil v moravsko Novo vas iz Rusije bivši avstrijski vojni ujetnik Jan Salajka. Mož se je vrnil k svoji ženi, ki se je pa ta čas drugje omožila in ima z drugim možem pet otrok, ker je bil prvi mož uradno proglašen za mrtvega. Kakor tisoči drugih je moral tudi Salajka v začetku vojne na rusko bojišče, kjer je bil ujet in odpeljan v Sibirijo. Tam je preživel padce carizma in boljše vsko revolucije. Pred strahotami revolucije je bežal daleč v skrite vasi, kjer je pričakoval mirnejših časov. Često je pisal svoji ženi, toda pisma so se najbrž izgubila, kajti odgovora nikoli ni dobil. Preživljal se je s priložnostnim delom in zbiral denar za povratek v domovino. Tako je minilo skoraj 20 let in končno je napočil težko pričakovani dan, ko se je mož napotil v domovino.

Ta čas je njegova žena zamažala požvedovala za možem in ker ni bilo o njem duha ne sluha, so ga uradno proglasili za mrtvega. Mlada vdova se je pozneje drugič omožila. Lahko si pa mislimo njeno presenečenje, ko se je nenadoma vrnil prvi mož. V ujetništvu se je tako izpremenil, da ga ni mogla spoznati.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LIETOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POVOVANJE